

Válasszunk színigazgatót

Írta: Tonelli Sándor.

Választás előtt a szavazásban résztvevők részére az a legkényelmesebb álláspont, ha beburkolóznak a titoktartás, vagy az általánoságban tartott ígéretések köpönyegébe. Nincs kizárva, mérlegelem, megfontolom, rajla leszek és így tovább. Magam is tőprengtem, hogy előzetesen beleszóljak-e a színigazgatói állás körül kifejlődött háborúba. Két ok késztetett, hogy a nyilvánosság elé vigyem a nézetemet.

Az egyik az, hogy a korteskedés során majd mindegyik színigazgató-jelölt megtisztelt látogatásával. Valamennyit végighallgattam, nagyon lelkiismeretesen áttanulmányoztam a programjukat és mérlegettem, hogy mit lehet belőle a helyi viszonyok mellett beváltani. Ez adja meg a személyi beleszólás jogosultságát. A másik okom az, hogy Szeged egyetlen színházánál nem közömbös, hogy milyen vezetés alá kerül. Szükséges, hogy mások is, akik eddig nem foglalkoztak behatóbban a színház ügyével, megismerjenek bizonyos objektív szempontokat. Ez adja meg az alábbiakban elmondandók kötelezettségét.

A közgyűlés bölcsesége úgy határozott, hogy a színigazgatói állás betöltésére országos pályázatot kell hirdetni s a jelentkezők közül a színházi bizottság véleményének és a polgármester ajánlásának figyelembe vétele mellett a kisgyűlés válassza meg az igazgatót. A pályázatra huszonhat kérvény érkezett be, többnyire csodaszép programokkal és ígéretekkel megspékelve. Valamennyi pályázó ígéri a deficit megszüntetését.

A pályázati kérvények alapján a jelölteket két csoportba oszthatom. Vannak közöttük nagy ambícióju művészi reformerek és minden gyakorlat nélkülű fiatalok. Titán Lacik, akik a szegedi színpadot és Szeged város pénzét experimentumokra akarnák felhasználni. Ez az egyik csoport. Az egyik jelölnél, aki harminckét darab címét is közölte, melyet a jövő szezonban elő akarna adni, már a színházi bizottság ülésén rámutattam, hogy a darabjai közül huszonkettő feltétlenül üres házat vonzana. Így a deficitet megszüntetni nem lehet és az ilyen próbálkozások elől eleve kell zárkózni. Szeged közönsége nem lehet kísérleti nyúl északian kódos és piscatorosan modern színpadi próbálkozások számára.

A jelentkezők másik csoportja az aktív, vagy pillanatnyilag elhelyezkedés nélküli színigazgatók. Vannak közöttük érdemes színpadi rutiniék és öreg, tapasztalt színházi rókák, akik értik, hogy jobbra és balra egyaránt elhelyezett ígérekkel, hazafias szólamokkal miként kell a bizottsági és kisgyűlési tagok lelki hurjait megrezegtetni. Elvégre a szegedi színház igazgatói állása, ahol anyagi gondok nincsenek, megéri azt, hogy a leendő igazgatók egy kis komédiát játszanak érte. Ha volt olyan magyar színigazgató, aki Arad nyílt színpadán kezét csókolta a jubiláns oláh színésznek, akkor a szegedi bizottsági tagoknak tett ígérek a nagyon is megengedhető eszközök közé tartoznak.

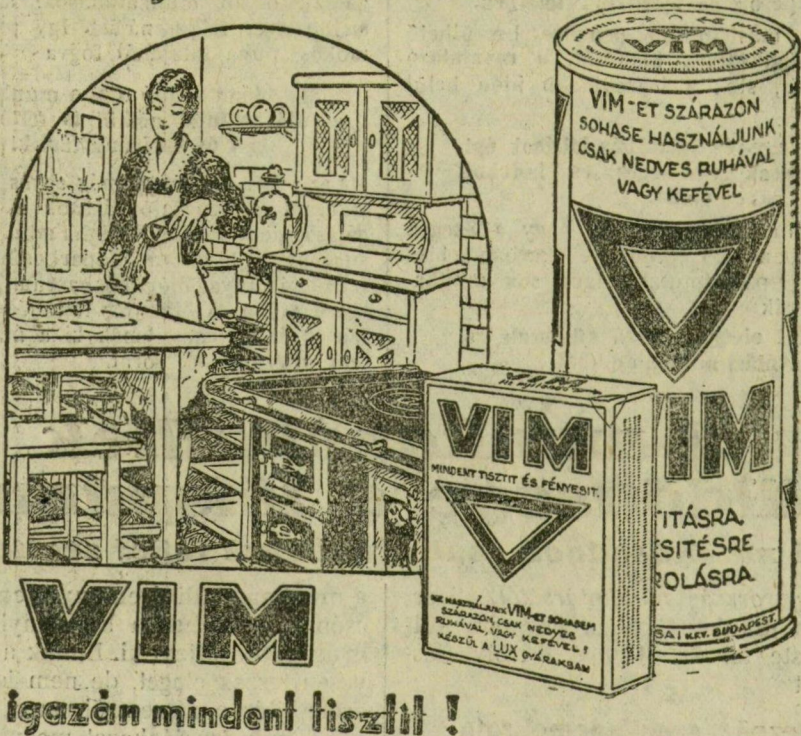
Ha azonban azt keresem, hogy ezek a színigazgatók miért akarnak megválni jelenlegi helyüktől, vagy miért hagyták már előbb abba színházi vállalkozásukat, arra a tapasztalatra kell jutnom, hogy

az általános gazdasági válság mellett a színház sehoisem üzlet és ők sem tudják boldogulni.

Ki akarnak tehát kötni Szeged biztos révében, ahol a város a gazda és ahol mentesítve vannak a bizonytalanság, az anyagi nehézségek és a közönség pénztelenségével való küzdelem alól.

Mi azonban a cél? Az, hogy a szegedi színház anyagi deficitjét eltüntessük. Tisztán színpadi szempontból ugyanis a jelenlegi rezsim ellen, egyes elkerülhetetlen apró hibákat leszámítva, komoly kifogások nem merültek fel. Ha pedig a városi kezelés nem

Kívánsága teljesült, itt az új szóródoboz!

igazán mindent tisztít!

járt olyan eredménnyel, mint szeretnénk volna, abban nagy része van annak, hogy

ez volt az első ilyen kísérlet Magyarországon s ez a kísérlet éppen a legrosszabb gazdasági konjunktúra idejébe esett,

amiért már megfizettük a tandíjat. Száz százalékig a művészi igazgatót felelőssé tenni az anyagi bajokért, olyan igazságtalanság volna, aminőt nem tételvezhetek fel a kisgyűlés tagjairól.

Éppen azért, minél inkább gondolkodom az eshetőségek felett, annál inkább kialakul bennem az a becsületes és őszinte meggyőződés, hogy a művészi szempontoknak és a város anyagi érdekeinek mérlegelése mellett

a jelenlegi rezsimmel szemben

személyi változás szükségé nem merül fel.

Tárgyi garanciákat igenis kell felállítanunk és itt kell a múlt évek tapasztalatait érvényesítenünk. A legnagyobb vétkezés volna ugyanis a logika ellen, ha a deficit miatt személyi változásra határoznánk magunkat és idehoznánk egy új igazgatót, aki saját székelyén szintén deficitet küzdök, vagy már teljes anyagi bukás is áll mögötte. Az üres próbálkozásokat kivéve valamennyinek ez az esete. De ez esetben még az is súlyosítaná a helyzetet, hogy az új igazgató nem ismeri a szegedi viszonyokat, a színház üzemét és neki a város költségén kell megszerezni azokat a drága tapasztalatokat, amelyeknek tandíját egyszer is elég volt megfizetnünk.

A Munkaadók Szövetsége átiratban kérte a várost a munkanélküliség haladéktalan csökkentésére

Részletes javaslat az átmeneti megoldásról — A szövetség kéri a közmunkák befejezését, nagyobb városi tatarozási kölcsön folyósítását, kislakások építését, a renoválások elvégzését és az utak kijavítását

A munkanélküliek küldöttsége a főispánnál

(A Délmagyarország munkatársától) Az egyre fenyegetőbbé váló munkanélküliség kérdése élénken foglalkoztatja Szeged gazdasági képviselőit is. Most a Szegedi Munkaadók Szövetsége ankétezett a munkanélküliség ügyében. A szövetség határozatot fogadott el, amelyet átiratban küldött dr. Somogyi Szilveszter polgármesterrel.

Az átírat bevezető részében leszögezi a Munkaadók Szövetsége, hogy a szükség parancsolta üzemszervezési intézkedéseket

ne a munkások elbocsátásával hajtsák végre

és feltétlenül szükségesnek látja úgy a munkaadókra mint a munkavállalókra az immár elviselhetetlenül súlyosbódó munkanélküliség csökkentését.

Az átírat ezután különböző módokat ajánl a polgármester figyelmébe, mint amelyek alkalmasak volnának a kérdésnek legalább is átmeneti megoldására.

— Mindenekelőtt a legsürgősebben módot kellene keresni arra — szól az átírat —, hogy

a már megkezdett nagyszabású köz-munkák befejeztessenek.

Az egyetemi építkezéseknél még hátralévő munkálatok fennakadást szenvednek azért, mert a munkavállalók az utóbbi hónapokban vagy egyáltalán nem, vagy csak igen minimális részletekben jut

hatnak követeléseikhez. Szükséges volna, ha készpénz nem áll rendelkezésre, az állam részéről garancialevél nyújtása, amely állami jótállás a vállalkozók által azonnal leszámitoltható és az állam által későbbi időben beváltható volna.

— Az állami kiskereskedői kölcsön folyósításához hasonlóan biztosítandó volna Szeged város részéről

nagyobb városi tatarozási kölcsön,

amelynél a kölcsönösszegek egy bizonyos hányadért, mint szavatossági összegért, a pénzügyi intézetek részéről ezen összeg tisztereség is nyújthatnák a háztulajdonosok részére bankhitel. Az ilyen bankkölcsönöket többéves visszafizetésre lehetne folyósítani, ahol a visszafizetés tartama szerint a rövidebb kölcsönöknél olcsóbb kamat volna felszámítandó, míg a hosszabb időre felvett kölcsönöknél magasabb. A városnak a rövidebb lejáratú kölcsönök után felszámítandó 4-5 százalékos kamat és a bankkamat közötti különbséget vállalni kellene. Ezen tranzakcióval, ha a város 2-300.000 pengő erejéig jótállást vállal a bankoknál, mintegy 2-3 millió pengő összeg folyhatna be gazdasági életünkbe az azonnal meginduló tatarozási munkákon keresztül.

— Szükségesnek látnánk, hogy

a város még bizonyos áldozatok árán is keresen megvalósítsa olyan esetekben,